

YASAL DÜZENLEMELERE GÖRE PORTFÖY YÖNETİCİLİĞİ

Sinan ASLAN*

I. GİRİŞ

2 0.04.1995 tarih ve 22264 sayılı Resmi Gazete'de Seri: V, No: 22 sayılı Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Tebliği yayımlanmıştır. Ancak 19.12.1996 tarih ve 22852 sayılı Resmi Gazete'de, portföy yöneticiliği faaliyetinin portföy yönetim şirketleri tarafından güven ve istikrar ortamı içinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yeni bir düzenleme getirilmiştir.

Portföy yöneticiliği faaliyetinde bulunmak üzere 3794 sayılı kanunla değişik 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve 19.12.1996 tarih ve 22852 sayılı Resmi Gazete'de belirlenen şartları yerine getirerek Sermaye Piyasası Kurulu'ndan yetki belgesi almış şirketlere "Portföy yönetim şirketi" denir.

Sermaye piyasası araçlarından oluşan portföylerin, müşterilerle yapılacak portföy yönetim sözleşmesi çerçevesinde vekil sıfatıyla yönetilmesine ise "Portföy Yöneticiliği" denir. Alım satım aracılık faaliyetinin yürütülmesi sırasında, bu faaliyetin içeriğiyle ilgili olarak süreklilik arzetmeksizin verilen hizmetler portföy yöneticiliği faaliyeti kapsamında değildir. Portföy yönetim şirketleri, portföy yöneticiliği faaliyeti kapsamında yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının portföylerini de yönetebilirler.

II. PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ ESASLARI

Kuruluş izni başvurularının S.P.K. tarafından değerlendirilmesi için gereken şartlar şunlardır :

1. Anonim ortaklık şeklinde kurulmaları,
2. Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,
3. Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması,
4. Asgari 125 milyar TL. ödenmiş sermayeye sahip bulunmaları,

(*) Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Muhasebe-Finansman Araştırma Görevlisi.

5. Asgari ödenmiş sermayelerinin 100 milyar TL'si ile ödenmiş sermayelerinin 125 milyar TL'dan fazla olması halinde 125 milyar TL'sini aşan kısmın %10'unun İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nde devlet tahvili veya hazine bonusu şeklinde bloke edilmiş olması.

Öngörülen asgari sermaye miktarı 1998 yılından başlamak üzere her yıl bir önceki yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme katsayısı oranında artırılır.

6. Sermayelerin en az %50'sinin banka, aracı kurum, hayat sigortası veya portföy yönetim şirketlerine ait olması ve bunlar dışında kalan ortaklarının gerçek kişi olması,

7. Tüzel kişi ortaklarının kuruluşlarından itibaren en az beş yıl geçmiş olması ve genel kabul görmüş muhasebe standartlarına göre son iki faaliyet yılında kâr elde etmiş olması,

8. Portföy yönetim şirketine ortak olacak aracı kurumların ödenmiş sermayelerinin asgari 125 milyar TL olması,

9. Gerçek kişi ortaklarının;

- Ödünç para verme işleri hakkında mevzuata aykırılıktan dolayı hükümlülüklerinin bulunmadığını ve taksirli suçlar hariç olmak üzere, affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis yahut zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık

suçları; resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymemiş olduklarını, ilgili Cumhuriyet Savcılıklarından alacakları belge ile beyan etmeleri,

- Kendileri veya sınırsız sorumlu oldukları kuruluşlar hakkında iflas kararı verilmemiş ve konkordato ilan edilmemiş olması,

- Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında 35 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve eklerine göre kendileri veya ortağı oldukları kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmediğini, Tasarrufları Korumaya Fonu Başkanlığı'ndan alacakları belge ile tevsik etmeleri,

- Faaliyet yetki belgelerinden biri veya birden fazlası iptal edilmiş yahut borsa üyeliğinden geçici veya sürekli olarak çıkarılmış kuruluşlarda sorumluluğu bulunan kişilerden olmaması,

- Kanun'a muhalefetten dolayı mahkumiyetlerinin bulunmaması, gerekir.

Kurucular, kuruluş şartlarına uygun olarak hazırlayacakları esas sözleşme taslağı ile kuruluş şartlarını taşıdıklarını kanıtlayan belgeler ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca istenecek diğer belgelerle birlikte kuruluş izni almak üzere başvururlar. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda başvurunun uygun görülmesi halinde kuruluş işlemlerinin tamamlanması

için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na başvurulur.

III. PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN FAALİYET ESASLARI

Sermaye Piyasası Kurulu'nca portföy yönetim şirketlerinin faaliyet izni başvurularının değerlendirilebilmesi için;

1. Kuruluş şartlarını kaybetmemiş olmaları,

2. Sermayelerinin tamamen ve nakden ödenmiş ve İMKB Takas ve Saklama A.Ş.'nde belirlenen oranda devlet tahvili ve hazine bonusu bloke edilmiş olması,

3. Gerçek kişi ortaklarının, yönetim kurulu üyelerinin, denetçilerinin, genel müdürünün ve çalışanlarının hakkında yüz kızartıcı bir suç taşımamış olmaları,

4. Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğunun yüksek öğrenim kurumlarından mezun olması,

5. Genel müdürün yüksek öğrenim kurumundan mezun olması, sermaye piyasalarıyla ilgili en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip bulunması,

6. Bünyelerinde portföy yönetimi faaliyetinin yürütülmesi için, yüksek öğrenim görmüş ve sermaye piyasasında en az üç yıllık mesleki tecrübesi bulunan yeterli sayıda portföy yöneticisini sağlamış bulunmaları,

7. Portföy yönetimi ve araştırma faaliyetlerinin yürütülmesi için yeterli mekan, teknik donanım ve or-

ganizasyonun sağlanmış, hizmet birimlerinin ve iç kontrol sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması ve muhasebe kayıt, bilgi ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak organizasyon ve teknik donanımının sağlanmış olması zorunludur.

Portföy yönetim şirketlerinin faaliyet izni alabilmek için, kuruluş izni almalarını takiben en geç üç ay içinde belgeleri ile birlikte bir dilekçe ile Sermaye Piyasası Kurulu'na başvurmaları gerekmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca tanınan süreler içinde eksik evraklarını tamamlamamış başvurular geçersiz sayılır. Sermaye Piyasası Kurulu'nda yapılacak değerlendirme sonucunda faaliyet izni verilmesi uygun görülen portföy yönetim şirketine yetki belgesi verilir. Yetki belgelerinin, verildiği tarihi izleyen 15 gün içinde ticaret siciline tescili ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile ülke çapında yayımlanan en az iki gazetede ilanı zorunludur. Kuruluş izni almalarını takiben en geç üç ay içinde Sermaye Piyasası Kurulu'na başvurmayan veya başvurusunun sonucunda kendilerine faaliyet izni verilmesi uygun görülmeyen portföy yönetim şirketleri, en geç iki ay içinde esas sözleşmelerindeki ticaret ünvanına, amaç ve faaliyet konularına ilişkin hükümleri, portföy yöneticiliğini kapsamayacak şekilde değiştirmek ve değişikliklerin yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ni Kurul'a göndermek zorundadırlar. Portföy yö-

netim şirketleri, yönetici, denetçi ve portföy yöneticilerinde meydana gelen değişiklikler ile faaliyet şartıyla ilgili organizasyon, mekan, belge ve kayıt sistemindeki değişiklikleri, en geç on beş gün içinde Sermaye Piyasası Kurulu'na bildirmek zorundadırlar.

Ayrıca portföy yönetim şirketleri Kurul'dan izin almak kaydıyla şube açabilirler. Portföy yönetim şirketleri acenta ve irtibat bürosu açamazlar.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca portföy yönetim şirketleri nezdinde yapılan denetimler sonucunda yatırımcının korunması amacıyla gerekli görüldüğü takdirde, kurumdan gerekli tedbirlerin alınması istenir.

Verilen süre içinde gerekli tedbirlerin alınmaması veya tedbir alınması için süre verilmesine gerek bulunmaması ve portföy yönetim şirketlerinin kuruluş, faaliyete geçme, faaliyet izni alınmasına ilişkin ön görülen şartlar ile ortak, yönetici ve personelin Kanun'da ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde sayılan şart ve niteliklerden herhangi birini yerine getirmemesi veya yitirmesi durumlarında, portföy yönetim şirketinin faaliyeti durdurulur ve portföy yöneticiliği yetki belgesi iptal edilir. Bu durumda keyfiyet, ticaret sicilinden terkin ettirilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile ülke çapında günlük olarak yayımlanan en az iki gazetede ilan olunur. Tescil ve

ilan masrafları, ilgili kuruluş tarafından karşılanır. Portföy yöneticiliği yetki belgesinin iptal edilmesi halinde, portföy yönetim şirketinin yönetmekte olduğu portföyler Sermaye Piyasası Kurulu'nun uygun göreceği bir başka portföy yönetim şirketine ya da aracı kuruma tasfiye amacıyla devredilir.

IV. PORTFÖY YÖNETİCİLİĞİNE İLİŞKİN ESASLAR

IV.1. Portföy Yöneticiliğine İlişkin İlkeler

Portföy yönetim şirketleri,

1. Yapılan bir alım satım işleminden dolayı herhangi bir ihraççıdan veya aracı kurumdan lehlerine komisyon, iskonto ve benzeri menfaat sağlıyorsa, miktarı belirtmek zorunda olmaksızın durumu yatırımcılarına açıklamak zorundadırlar.

2. Yatırımcının yazılı bir direktifi olmadan portföye, rayiç değerinin üstünde sermaye piyasası aracı satın alamazlar ve portföyden bu değer altında sermaye piyasası aracı satamazlar.

Rayiç bedel borsada işlem gören sermaye piyasası araçları için borsa fiyatı, borsada işlem görmeyen sermaye piyasası araçları için işlem gününde portföy lehine alımda en düşük, satımda ise en yüksek fiyattır. Menkul kıymet borsalarında işlem görmeyen hisse senetleri portföylere alınamaz.

3. Portföyü oluşturan sermaye piyasası araçları ve nakit üzerinde, kendileri veya üçüncü şahıslar lehine herhangi bir hukuki tasarrufta bulunamazlar. Yatırımcının yazılı bir talimatı olmadan portföye dahil sermaye piyasası araçlarını ve nakdi, portföy yönetimi amacı dışında bir başka şahsa devir veya teslim edemezler.

4. Herhangi bir şekilde kendilerine çıkar sağlamak üzere yatırımcı portföylerinde bulunan sermaye piyasası araçlarının alım satımını yapamazlar. Yatırımcı hesabına verecekleri emirlerde gerekli özen ve basireti göstermek zorundadırlar.

5. Birden fazla portföy yönettiklerinde objektif iyiniyet kuralına aykırı olarak portföylerden biri veya birden fazlası lehine, diğerleri aleyhine sonuç verebilecek işlemlerde bulunamazlar.

6. Portföyle ilgili yatırım kararlarını, gerekçe veya belgelere dayandırmak, yatırımcılarının mali durumunu dikkate almak ve sözleşme hükümlerine uygun davranmakla yükümlüdürler.

7. Yatırımcılarına, portföyün önceden saptanmış belirli bir getiriye sağlayacağına dair herhangi bir sözlü veya yazılı garanti veremez ve ilan ve reklamlarında bu anlamı gelebilecek ifadeleri kullanamazlar.

8. Yatırımcı menfaatleriyle kendi

menfaatleri arasında çatışma olan durumlarda yatırımcı lehine davranmak zorundadırlar.

9. Portföy yönetimi için başvuruda bulunan yatırımcıların risk-getiri tercihlerini belirlemek, bu belirlemelere yönelik yazılı belge düzenlemek, sözkonusu belgeleri sözleşmeyle birlikte saklamak ve bireysel portföyleri bunlara uygun oluşturmak zorundadırlar.

10. Yönetilen portföylere ilişkin olarak portföy yöneticiliği dışında kalan faaliyetleri çağrıştıracak isim ve ifadeler kullanılamaz, belirli bir yönetim dönemi va'z edilerek önceden toplanan paralarla ortak bir portföy oluşturulamaz ve yönetilemez veya tasarruf sahipleri oluşturulmuş bir portföye iştirak ettirilemez ve bu yönde ifadeler içeren ilan ve reklam yapılamaz.

11. Herhangi bir şekilde yarılarında çalıştırdıkları kişilerin, mutad yatırımcı-portföy yönetim şirketi ilişkisi dışında kurumun imkanlarından yararlanmak suretiyle kendi nam ve hesaplarına işlem yapmalarına olanak sağlayamazlar.

IV.2. Portföy Yönetim Şirketlerinin Yapamayacakları İşler

Portföy yönetim şirketleri,

1. Aracılık faaliyetlerinde bulunamazlar,

2. Doğrudan veya dolaylı olarak

kendi nam ve hesaplarına portföy oluşturamazlar,

3. Sermaye piyasası araçlarına ilişkin veya bunlardan bağımsız olarak kendi mali taahhütlerini içeren evrak çıkaramaz, ödünç para verme işlemleri yapamaz ve kredi alamazlar.

4. Portföy yöneticiliği faaliyeti ve buna ilişkin işlemler dışında hiç bir ticari, sınai ve zirai faaliyette bulunamaz, gerekli olanın üstünde taşınmaz mal edinemezler.

5. Bankalar Kanunu'nda tanımlandığı üzere mevduat topalayamazlar, mevduat toplama sonucunu verebilecek işlemler yapamazlar.

6. Portföy yönetim şirketleri dışında başka bir şirkete iştirakte bulunamazlar.

IV.3. Portföy Yönetim Sözleşmesi

Portföy yönetim şirketlerinin yatırımcılar ile yazılı sözleşme yapmaları zorunludur. Yazılı sözleşmelerde aşağıdaki hükümlerin yer alması gerekmektedir.

- Portföyün oluşumuna ve nakit olarak tutulacak azami orana, portföye alınabilecek sermaye piyasası araçlarına ve bu araçların seçimine, riskin dağıtılmasına ve bu konudaki sınırlamalara ilişkin esaslar,

- Portföye dahil sermaye piyasası araçlarını değerlendirme esasları,

- Portföy hesabına alınıp satılması istenmeyen sermaye piyasası araçları,

- Portföy yönetiminden elde edilen kazancın tekrar değerlendirilmesi veya dağıtımına ilişkin esaslar,

- Portföye dahil sermaye piyasası araçlarının içerdiği hakların kullanılabilmesi ile ilgili esaslar,

- Yatırımcının sözleşme süresince portföyün yönetimi ile ilgili olarak ne gibi direktifler verebileceği ve bu direktifleri iletme şekli,

- Portföye dahil sermaye piyasası araçlarının saklanması ve sigortalanmasına ilişkin bilgiler,

- Portföy yönetim şirketinin ortağı olan veya şirketin hesabına alım satım yapan aracı kurumun halka arzına aracılık yaptığı sermaye piyasası araçlarına yatırım yapılıp yapılmayacağına ilişkin esaslar,

- Yatırımcının, portföy oluşturulması ve portföyün yönetilmesi sırasında yapılan alım satım işlemleri konusunda bilgilendirilmesine ilişkin esaslar,

- Portföy hesabına yapılacak alım satımlarda kullanılacak aracı kurumların unvanları,

- Portföy yönetim şirketinin, yönetim hizmeti karşılığında portföyün toplam tutarı üzerinden belirlenmek suretiyle alacağı ücret ve diğer gider karşılıkları ve yatırımcıdan tahsil esasları,

- Sözleşmenin süresi,

Portföy yönetim şirketlerinin, portföy yönetim hizmeti sunacakları yatırımcıların alım satım emirlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere bir veya birden fazla aracı kurumla sözleşme akdetmeleri ve çalıştıkları aracı kurumları portföy yönetim sözleşmesini imzalamadan önce yatırımcılarına bildirmeleri zorunludur.

- Portföy hesabına yapılacak işlemlerde portföy sahibinden önceden teyit alınıp alınmayacağı ve teyidin şekli,

- Belirtilen portföy yönetimine ilişkin ilkeler,

- Tarafların sözleşmeyi, yazılı ihbarda bulunmak şartıyla genel hükümler çerçevesinde, sözleşme süresinden önce tek taraflı olarak feshedebileceklerine ve feshi ihbar süresine dair kayıt ve fesih sonucunda, sermaye piyasası araçlarının ve nakdin yatırımcıya teslimine ilişkin süre ve diğer esaslar,

- Sözleşmenin feshi halinde tarafların yükümlülüklerinin yerine getirilmesine ilişkin esaslar,

- Portföy yönetim şirketi tarafından görevlendirilen portföy yöneticisine ilişkin bilgiler,

- Portföy yönetim şirketine ve yatırımcıya ilişkin bilgiler.

Sözleşmelerde, yatırımcının sözleşmeyi imzalamadan önce konu ile

ilgili tebliğ'i okuyup anladığına ilişkin beyanın yeralması zorunludur. Sözleşmelerde belirtilen portföy yöneticisinin, portföy yönetim şirketinden ayrılması veya değiştirilmesi halinde, şirket durumu yatırımcılarına yazılı olarak derhal bildirmek zorundadır. Yatırımcılar, yeni tayin olunan portföy yöneticisini uygun görmedikleri takdirde sözleşmeyi tek taraflı olarak feshedebilirler. Sözleşmeler, müteselsil sıra numaralı ve en az iki nüsha olarak düzenlenir ve bir örneği yatırımcıya verilir.

IV.4. Yatırımcıya Ait Varlıklar

Portföy yönetim şirketleri, yatırımcılar tarafından kendilerine tevdi edilen sermaye piyasası araçlarını ve nakdi, nezdlerinde muhafaza edemezler.

Portföy yönetim şirketleri, İMKB-Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nde bir saklama hesabı açarak portföy yönetimine konu olan sermaye piyasası araçlarını ve nakdi yatırımcılar itibarıyla ayrı ayrı izlenecek şekilde saklamak ve nazım hesaplarında yatırımcılar itibarıyla ayrı ayrı izlemek zorundadırlar.

Portföy yönetim şirketleri, yatırımcılar tarafından kendilerine tevdi edilen sermaye piyasası araçları ve nakdi aynı gün içerisinde İMKB - Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'ndeki hesaba geçmek zorundadırlar.

Yatırımcının talep etmesi halinde, yatırımcıya ait sermaye piyasası araçları ile nakit Türkiye'de faaliyet gösteren bir bankada yatırımcı adına açılan hesaplarda saklanabilir. Bu durumda, banka saklanmak üzere kendisine tevdi edilen sermaye piyasası araçlarını İMKB-Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nde de tutabilir.

V. PORTFÖY YÖNETİCİLERİNE İLİŞKİN ESASLAR

V.1. Mesleki Yeterlilik İlkesi

Portföy yönetim şirketleri, portföy yöneticisi olarak görevlendirecekleri personelde mesleki yeterliliği aramak ve sağlamak zorundadır. Mesleki yeterlilik, lisans düzeyinde ve sonrasındaki eğitimi ve öğretimi ile mesleki deneyimlerin portföy yöneticiliği yapabilecekleri düzeyde olmasını ifade eder.

Portföy yönetim şirketleri faaliyetleri süresince, nitelikli bir portföy yöneticiliği hizmeti sunmak ve yatırımcının kendilerinden bu yükümlülüğü yerine getirmelerini beklediğinin bilincinde olmak zorundadırlar. Bu amaçla istihdam ettikleri portföy yöneticilerinin mesleki gelişmelerini sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdürler.

V.2. Bağımsızlık İlkesi

Portföy yönetim şirketleri ve portföy yöneticileri, portföy yöneticiliği faaliyetlerinde bağımsız olmak zo-

rundadırlar. Bağımsızlık, mesleki faaliyetin dürüst ve tarafsız yürütülmesini sağlayacak bir anlayış ve davranışlar bütünüdür. Portföy yöneticilerinin faaliyetleri sırasında, bireysel olarak dürüst ve tarafsız olmaları yanında, bağımsızlıklarını ortadan kaldıracabilecek özel durumların da bulunmaması gerekir.

Portföy yöneticileri, çalışmalarını sırasında ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmak, dürüstlük ve tarafsızlıklarını etkileyebilecek hiç bir müdahaleye imkan vermemek zorundadırlar.

V.3. Sır Saklama

Portföy yöneticileri, portföy yönetim şirketinin diğer çalışanları ve şirkete dışarıdan hizmet verenler, işleri dolayısıyla portföy yöneticiliği faaliyeti hakkında öğrendikleri sırları açıklayamazlar ve bu sırları kendilerinin veya üçüncü kişilerin menfaatine kullanamazlar.

Mevzuat gereği yapılan ilan ve duyurular ile mevzuatla yetkili kılınmış kişi ve kurumlara verilen bilgiler sır ifşası kapsamında değildir.

V.4. Portföy Yöneticiliği Faaliyetinden Doğan Sorumluluk

Portföy yönetim şirketleri, sözleşmelerde belirlenen portföy yöneticilerinin görevleri ve çerçevesinde yaptıkları tüm işlemlerden ve yatırımcılara verebilecekleri za-

rarlardan sözleşme ve sermaye piyasası mevzuatı ile gelen hükümler çerçevesinde yatırımcıya karşı doğrudan sorumludurlar.

Portföy yöneticiliği faaliyetine ilişkin olarak yazılı veya basılı araçlarla yapılacak ilan ve reklam ile diğer dokümanların içeriklerinin uygun bulunduğuna dair portföy yöneticisi niteliklerine haiz en az bir şirket yetkilisi tarafından imzalanması ve imzalı örneğinin 3 yıl süreyle saklanması zorunludur.

VI. SONUÇ

19.1.1996 tarih ve 22852, sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Portföy

yönetim şirketlerinin kuruluş ve faaliyet esaslarını yeniden düzenleyen tebliğ, tasarruflara güven ve istikrar ortamında birikimlerini değerlendirmelerini ve portföy yöneticiliğinin faaliyet sınırlarını belirlemeyi sağlamaktadır.

VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR

BOZKURT, Ünal : Menkul Değer Yatırımlarının Yönetimi, İktisat Bankası Eğitim Yayın No: 4, İstanbul, 1988.

RODOPLU, Gültekin : Türkiye'de Sermaye Piyasaları, M.Ü. Nihat Sayar Eğt. ve Yar. Vakfı Yayını, İstanbul, 1993.

20.04.1995/22264 Sayılı Resmi Gazete

19.12.1996/22852 Sayılı Resmi Gazete

Sermaye Piyasası Kanunu